

İSTANBUL ALTIN BORSASI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Sermaye Piyasası Kanununun 40/A maddesi hükmüne dayanılarak çıkarılan bu Yönetmeliğin amacı 31/12/1998 tarihli ve 23570 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 11/12/1998 tarihli ve 98/12217 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da Değişiklik Yapılmasına Dair Karar ve Kıymetli Madenler Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmelik uyarınca kıymetli madenlerin işlem göreceği İstanbul Altın Borsası'nın kuruluş ve çalışma esas ve kurallarını belirlemektir.

Kısaltmalar ve Tanımlar

Madde 2- Bu Yönetmelikte geçen;

- a) **Genel Yönetmelik** : 3/4/1993 tarihli ve 21541 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan Kıymetli Madenler Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmeliği,
- b) **HM** : Hazine Müsteşarlığı'nı,
- c) **SPK** : Sermaye Piyasası Kurulu'nu,
- d) **Borsa** : İstanbul Altın Borsası'nı,
- e) **Borsa Üyeleri** : Borsa Üyelik Belgesi Alan Aracı Kuruluşları,
- f) **Genel Kurul** : İstanbul Altın Borsası Genel Kurulu'nu,
- g) **Borsa Başkanlığı** : İstanbul Altın Borsası Başkanlığı'nı,
- h) **Yönetim Kurulu** : İstanbul Altın Borsası Yönetim Kurulu'nu,
- ı) **TCMB** : Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nı,
- i) **Kıymetli Maden** : (Değişik: RG-07/07/2012-28346) Hazine Müsteşarlığı tarafından tanımlanan ve standartları belirlenen altın, gümüş, platin ve paladyumu,
- j) **Kıymetli Madenler Piyasası** : (Değişik: RG-07/07/2012-28346) Hazine Müsteşarlığı tarafından tanımlanan ve standartları belirlenen altın, gümüş, platin ve paladyumun işlem göreceği piyasayı,
- k) **Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları** : Hazine Müsteşarlığı tarafından kendilerine Borsa'da işlem yapmak üzere faaliyet izni verilen bankalar, özel finans kurumları, yetkili müesseseler ve kıymetli madenler aracı kurumları ile yurt dışında yerleşik kişi ve kuruluşları, ifade eder.

Borsa'nın Görev ve Yetkileri

Madde 3- Borsa'nın başlıca görev ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

- a) Borsa'da HM tarafından tanımlanan ve standartları belirtilen kıymetli madenlerin işlem göreceği kıymetli maden piyasalarını oluşturmak
- b) Teşekkül ettirilecek piyasalarla ilgili hukuki düzenlemeleri ve organizasyonu yapmak,
- c) Borsa'da yapılan alım, satım işlemlerinin güven ve istikrar içinde serbest rekabet şartları altında kolayca ve düzenli bir şekilde yürütülmesini sağlamak, bu kuralların dışına çıkan Borsa üyelerine bu Yönetmelikte belirtilen müeyyideleri uygulamak,
- d) Borsa'da, olağan dışı menfi gelişmelerin meydana gelmesi halinde, mevzuatın verdiği yetkiler içinde gerekli önlemleri almak,
- e) Kıymetli madenlere dayalı ve bunların ödünç verilmesini konu alan sermaye piyasası araçlarının işlem göreceği piyasaları oluşturmak,
- f) SPK ve HM tarafından tevdi edilen görevleri yapmak.

Borsa'nın Organları, Komiteleri ve Teşkilatı

Madde 4- İstanbul Altın Borsası, Genel Kurul, Yönetim ve Denetim Kurulu ile Komiteler ve Borsa Başkanı ile Borsa Başkanı'na bağlı Başkanlık teşkilatından oluşur. Borsa Genel Kurulu Borsa üyelerinden

meydana gelir ve Borsa'nın üst karar organıdır. Yönetim Kurulu Borsa Başkanı ile Genel Kurul tarafından seçilen 4 üyeden oluşur. Borsa Başkanı, aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanıdır.

Borsa'nın organları ve teşkilatına ilişkin görev, yetki ve kuruluş tanımları ile çalışma esasları, çıkarılacak İstanbul Altın Borsası Teşkilat, Görev ve Çalışma Esasları Yönetmeliği'nde belirtilir.

Borsanın Çalışma Zamanı

Madde 5- Borsa, resmi çalışma günlerinde faaliyette bulunur. Borsa'nın işlem günleri ve işlem saatleri Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Borsa Personeli

Madde 6- Borsa işleri, Borsa personeli eli ile yürütülür.

(Değişik: RG-19/08/2011-28030) Borsa personelinin nitelikleri, sayıları, işe alınmaları, özlük hakları ve disiplin konularına ilişkin esaslar, Borsa Genel Kurulu'nca çıkarılacak yönergeyle düzenlenir.

Kamu haklarından yasaklı ve yüz kızartıcı bir fiilden dolayı hükümlü bulunanlar, iflas etmiş olanlar, 35 sayılı Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunan Bankerlerin İşlemleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye göre kendisi veya ortak veya yöneticisi olduğu kuruluşlar hakkında tasfiye kararı verilmiş olanlar, Borsa bankerliği belgesi veya Borsa Üyelik Belgesi iptal edilmiş kuruluşların bu iptalde sorumluluğu bulunan yöneticileri Borsa'da görevlendirilemezler.

Borsa personeli, özel bir kanuna dayanmadıkça resmi veya özel hiçbir görev alamaz, ticaretle uğraşamaz, Borsa'da kıymetli maden alım-satımı amacı ile dolaylı da olsa emir veremez. Borsa personelinin, hayır dernekleri ile amacı sosyal yardım ve eğitim işlerine yönelmiş vakıflardaki görevleri bu hükmün dışındadır.

Görevlilerin Ücretleri

Madde 7- (Değişik: RG-19/08/2011-28030) Borsa organlarında Yönetim Kurulu Başkan ve Üyesi, Denetçi, Komite Başkan ve Üyesi sıfatlarıyla görev alanlara, Borsa personeline ve Borsa işlerinde çalışan diğer kişilere, huzur hakkı, gider karşılığı, ücret adları altında yapılacak ödemeler, Borsa yönergelerinde tespit edilen usul ve esaslara göre belirlenir.

Borsa Malvarlığından Sorumluluk

Madde 8- Borsanın para, evrak ve her çeşit malları, Devlet malı hükmündedir. Bunlara karşı suç işleyen, görevini kötüye kullanan veya ihmal eden Borsa Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri ile Borsa personeli, Devlet Memurları Kanununda bu fiiller için öngörülen cezalarla cezalandırılır.

Bu kişilerin Borsa'da yürüttükleri görevlerde yetki aşımı, ihmal ve ağır hata gibi kusurlu davranışlarından doğacak zararlar, kimler tarafından yapılmış ise sorumluluk yalnız onlar üzerinde kalır.

İKİNCİ BÖLÜM

Borsa Üyeleri ile İlgili Esaslar

Borsa Üyeleri

Madde 9- Borsa'da işlem yapma yetkisi sadece İstanbul Altın Borsası tarafından Üyelik Belgesi verilen aracı kuruluşlara aittir.

Borsa üyelerinin sayısını Borsa Başkanlığı'nın teklifi doğrultusunda, toplam olarak veya gruplar itibarıyla sınırlamaya HM yetkilidir.

Aracı kuruluşlar Borsa üyeliği için Yönetim Kurulu'ndan izin almak üzere, Borsa'da işlem yapacağı piyasaların belirttiği ve bunlara ilişkin olarak HM'dan aldıkları yetki belgelerinin noterden tasdikli birer sureti ile bu Yönetmelikte öngörülen şart ve niteliklerin yerine getirildiğini belgeleyen evrakın eklendiği bir dilekçe ile Borsa'ya başvururlar.

Borsa'ya sunulacak bilgi ve belgelerin aracı kuruluşu temsile yetkili olan kişilerin imzalarını taşıması ve bu Yönetmelikte öngörülen üyelik şartlarını tevsik etmesi bakımından eksiksiz olması şarttır.

Borsa yapacağı incelemeler sonucunda, Borsa ile ilgili yönetmeliklerde öngörülen personel, teminat, sigorta, giriş aidatı ve işlem yapılacak piyasa için gerekli teknolojik donanımın sağlanmamış olduğunun tespiti halinde, aracı kuruluşun üyeliğe kabulünden önce durumu HM'na bildirir.

Üyeler, Yönetim Kurulu'nca uygun görülmesi halinde Borsa'da kurulan piyasalardan her biri için Borsa ile ilgili yönetmeliklerde belirtilen esaslar çerçevesinde işlem yapabilirler.

Herhangi bir piyasada işlem yapma konusunda Borsa'dan izin almış olanlar, sonradan diğer piyasalarda da faaliyette bulunmak istedikleri takdirde veya işlemleri geçici olarak durdurulanlar yeniden faaliyette bulunabilmek için ilgili belgelerin ekli olduğu bir dilekçe ile Borsa'ya başvururlar.

Borsa Üyelik Belgesi

Madde 10- Borsa üyelerine faaliyette bulunabileceği her bir piyasa için ayrı ayrı Üyelik Belgesi verilir. Üyelik Belgesinde üyenin hangi piyasalarda işlem yapmaya yetkili olduğuna ilişkin bilgiler ve Borsa tarafından öngörülen diğer bilgiler yer alır.

Borsa Üyelik Belgesi, belgenin verildiği tarihi izleyen en geç 15 gün içinde Ticaret Siciline tescil ettirilerek, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile ülke çapında yayımlanan en az iki gazete ve Borsa tarafından çıkarılan bültenlerde ilan ettirilir. Üyelik Belgesi olmayanlar ticaret unvanlarında veya ilan ve reklamlarında Borsa'da faaliyette buldukları intibamı yaratacak hiç bir kelime veya tabiri kullanamazlar.

Borsa Üyelik Belgesi iptali halinde de keyfiyet, yukarıda belirtilen şekilde ve esaslar dahilinde terkin ve ilan ettirilir. Üyenin herhangi bir piyasadaki faaliyetinin 5 iş gününden fazla geçici olarak durdurulması halinde de durum yukarıda belirtildiği şekil ve esaslar dahilinde ilan olunur, ancak ticaret sicilinden terkin ettirilmez. Bu maddeye göre yapılan tüm tescil ve ilan masrafları ile Borsa tarafından üye ile ilgili olarak yapılan tüm ilanlara ilişkin masraflar üye tarafından ödenir.

Değişikliklerin Borsa'ya Bildirilmesi

Madde 11- Borsa üyeleri, Üyelik Belgelerini aldıktan sonra ortaklarında, ortaklarının sermaye paylarında, yönetim kurulu üyelerinde, denetçilerinde ve üst yönetim personelinde, imzaya yetkili personelinde ve temsilcilerinde meydana gelen değişiklikler ile her bir piyasa için çıkarılan Yönetmeliklerde öngörülen konulardaki değişiklikleri, meydana geldiği tarihten itibaren iki iş günü içinde en hızlı iletişim araçları ile yazılı olarak Borsa'ya bildirmek zorundadırlar.

Bankalar, özel finans kurumları, yetkili müesseseler ile yurt dışında yerleşik kişi ve kuruluşlar sadece Borsa faaliyetlerine ilişkin birimleri ile ilgili olarak birinci fıkrada belirtilen değişiklikleri, meydana geldiği tarihten itibaren iki iş günü içinde en hızlı iletişim araçları ile yazılı olarak Borsa'ya bildirmekle yükümlüdürler.

Borsa Üyelerinin Faaliyet Türleri

Madde 12- Borsa üyeleri, faaliyet gösterdikleri piyasalarda kendi nam ve hesabına, başkası nam ve hesabına, kendi namına ve başkası hesabına alım satım faaliyetinde bulunabilirler.

Borsa Üyelerinin Yükümlülükleri

Madde 13- Borsa üyeleri Borsa ile ilgili yönetmeliklerde ve ilgili mevzuatta yer alan ilke ve kurallara ve özellikle aşağıda sayılan hususlara uymakla yükümlüdür:

a) Müşterilerine ve diğer üyelere karşı iyi niyet ve dürüstlük ilkelerine uygun davranmak, mevzuata, Borsa düzen ve disiplinine uygun hareket etmek.

b) Müşterilerine ve diğer üçüncü şahıslara karşı doğabilecek mali ve hukuki sorumluluğu teminat altına alan genel ve özel mahiyetteki Borsaca öngörülen sigorta ve diğer düzenlemelere uymak.

c) Bu Yönetmelik ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen teminatları yatırmak ve teminatların yükseltilmesine karar verildiğinde veya teminatları eksildiğinde süresi içinde teminatını tamamlamak.

d) İlgili yönetmeliklerde öngörülen üyeliğe giriş ve üyelik yıllık aidatını, Borsa payı ve diğer aidat ve mali yükümlülükleri süresi içinde ödemek.

e) Ortaklık, yönetim yapısı ve mali durumu ile ilgili olarak önemli sayılabilecek her türlü değişikliği vukuu tarihinden itibaren iki iş günü içinde Borsa'ya bildirmek.

f) Borsa işleriyle ilgili hesap ve işlemlerin Borsaca incelenmesi halinde bu incelemelere müsaade etmek, inceleme elemanlarına her türlü kolaylığı göstermek ve yardımda bulunmak, Borsa yetkililerince istenecek her türlü belge ve bilgileri vermek.

g) Müşterilerinin verecekleri alım ve satım emirlerini, kısmen veya tamamen kabul etmeme hakkına sahip olup, nedenini açıklamak zorunluluğu olmaksızın bu durumu müşterilerine veya onların temsilcilerine hemen bildirmek.

h) Tarife dışı komisyon (kurtaç) almamak veya teklif etmemek.

i) Kıymetli madenlerin teslimi ve bedellerinin ödenmesi de dahil olmak üzere Borsa'da yaptıkları işlemlerin tümünden sorumlu olmak.

j) Temsilcilerin ve diğer çalışanlarının görevleri çerçevesinde yaptıkları işlerden sorumlu olmak.

Müşterilerle yapılacak sözleşmelere konulacak hükümlerle Borsa üyelerinin sorumlulukları kaldırılamaz.

Borsa Üyelerinin Temsili

Madde 14- Borsa üyeleri, temsil yetkisini gösteren belgenin bir örneğini vererek, kendilerini Borsa'da temsil edecek kişileri Borsa'ya bildirirler.

Borsa üyelerinin temsilcileri, yanlarında azami sınırı Borsa Yönetim Kurulu'nca belirlenecek sayıda yardımcı ile ihtiyaca göre yardımcı hizmetli bulundurabilirler.

Borsa Üye Temsilcilerinin Nitelikleri

Madde 15- Üye temsilcisi, Borsa üyesini Borsa işlemlerinde, takas ve saklama işlemlerinde temsil edebilen ve kendisine temsil ettiği Borsa üyesi adına tebligat yapılabilen imza yetkisini haiz kişidir.

Borsa Üyelerinin temsilcilerinin;

- a) T.C. vatandaşı olması,
- b) **(Değişik: RG-25/01/2007-26414)** En az 20 yaşını bitirmiş bulunması,
- c) En az lise veya dengi okul mezunu olması,
- d) Hacir altına alınmış veya kamu hizmetlerinden yasaklı olmaması,
- e) Şeref ve haysiyet kırıcı bir suçtan mahkum olmamış veya iflas etmemiş olması,

gereklidir.

Borsa Yönetim Kurulu, temsilcilerin istihdamı için sınav veya mülakat şartı koyabilir.

Üye temsilcileri mevzuatla müsaade edilmiş hususlar dışında başka bir meslek ve ticaretle uğraşamazlar.

Üyelerin temsilcilerinin bu Yönetmelikte sayılan nitelikleri taşımalarının yanı sıra, Borsa Başkanlığı'nca yapılacak araştırma sonucu tecrübe, bilgi ve ahlak bakımından yeterli olduklarına kanaat getirilmesi gerekir. Bu araştırma sonuçlanıncaya kadar veya zorunlu hallerde üye temsilcisinin işe başlamasına Borsa Başkanlığı'nca geçici olarak izin verilebilir.

Temsilcilerin gerekli nitelikleri taşımadıklarının ya da bu görevi yapmalarına engel olacak hususların sonradan öğrenilmesi halinde, temsilcilik sıfatları sona erer.

Üyelik Aidatları ve Teminatları

Madde 16- Borsa üyeleri, Borsa Başkanlığı'na Genel Yönetmeliğin 29 uncu maddesi çerçevesinde Borsa Yönetim Kurulu'nca belirlenen miktarda giriş aidatı öderler. Borsa'da birden fazla piyasada faaliyet gösterecek Borsa üyelerinden alınacak yıllık aidat ile giriş aidatını her piyasa için belirlemeye Yönetim Kurulu yetkilidir. Söz konusu aidatlar Genel Kurul kararı ile yürürlüğe girer.

Aracı kuruluşlar Borsa'ya üye olabileceklerine ilişkin iznin kendilerine bildirilmesinden itibaren en geç bir ay içinde Borsa'ya başvurarak,

- a) Üyelik giriş aidatını,
  - b) Borsa üyelerine, Borsa'ya ve müşterilere verebilecekleri zararları karşılamak üzere Genel Yönetmeliğin 24 üncü maddesi uyarınca yatırılacak üyelik teminatını,
  - c) Faaliyet gösterecekleri piyasa için belirlenecek teminatları,
- yatırmak zorundadırlar.

Yatırılacak teminatların ve aidatın miktarı ile gecikilmesi halinde uygulanacak müeyyideler Yönetim Kurulunca belirlenir ve SPK onayı ile yürürlüğe girer.

Teminatlar Borsa Takas Merkezine veya Yönetim Kurulu tarafından belirlenen bankalara teslim edilir.

Söz konusu yükümlülüklerini süresi içinde yerine getirmeyen aracı kuruluşların üyelik başvuruları işleme konulmaz.

Teminat olarak;

- a) Türk Lirası,
- b) Borsa Yönetim Kurulu'nca cinsleri belirlenen efektif ve dövizler,
- c) Şartları Yönetim Kurulu'nca belirlenen banka teminat mektupları,
- d) Her türlü Devlet Tahvil ve Hazine Bonoları,
- e) **(Ek bent: RG-17/06/2010-27614)** Kıymetli madenler

yatırılabilir.

Borsa Üyelik Belgesi verilmesinden sonra, üyelik teminatının yükseltilmesi veya tamamlanması gerektiği durumlarda ilave veya eksik teminatını Yönetim Kurulu'nca belirlenecek süre içinde tamamlamayan aracı kuruluşun üyeliği, söz konusu yükümlülüğünü tamamlayıncaya kadar geçici olarak durdurulur ve bu süre zarfında üye Borsa'da işlem yapamaz.

Üyelikten Ayrılma

Madde 17- Üyelikten ayrılmak isteyen Borsa üyesi durumu yazılı olarak Borsa'ya bildirmekle yükümlüdür. Üyelikten ayrılma halinde, üyelik teminatının geri verilmesi zamanı ve şartlarına ilişkin hususlar Yönetim Kurulu'nca belirlenir. Ancak üyelik teminatı geri verilmeden önce üyenin Borsa'ya karşı her türlü yükümlülüğünü yerine getirmiş olması şartı aranır.

Üyelikten Geçici Çıkarma

Madde 18- Borsa üyelerinin, bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde üyelik için belirlenen koşulları yitirmesi halinde, söz konusu koşullar sağlanıncaya kadar üyelikten geçici çıkarılabilmeleri amacı ile bu durum HM'na bildirilir.

Üye İşlemlerinin Tedbiren Durdurulması

Madde 19 - Borsa ve takas işlemleri sırasında veya denetim esnasında ya da diğer herhangi bir yolla, takas ve saklama işlemlerinde önemli açıkları olduğu tespit edilen Borsa üyelerinin Borsa ve/veya takas ve saklama işlemleri beş iş gününe kadar Borsa Başkanı tarafından tedbiren durdurulabilir ve durum HM ile SPK'ya bildirilir. Üye hakkında karar verilmeye kadar söz konusu süre Borsa Başkanı'nca uzatılabilir. Ayrıca mevzuata aykırı işlemleri tespit edilen, mali bünyesinin zayıfladığı Borsa tarafından belirlenen Borsa üyelerinin durumu da HM ve SPK'ya bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Müşteri Emirleri

Müşteri Emirlerinin Veriliş Şekli

Madde 20- Borsa'da işlem yapmak isteyenler bu isteklerini Borsa üyelerine alım veya satım emirleriyle iletirler. Alım satım emirleri esas olarak yazılı verilir. Ancak Borsa üyeleri, telefon ve benzeri iletişim araçlarıyla ya da sözlü olarak kendilerine iletilen emirleri de kabul edebilirler. Müşterilerden telefon ve benzeri iletişim araçları ile ya da sözlü olarak alınan emirleri Borsa üyeleri müşteri imzası aranmaksızın yazılı hale dönüştürürler. Bu emirlerde ispat yükü üyeye aittir. Ancak müşteri mutabakatını içermeyen üye kayıtları tek taraflı delil oluşturamaz. Bu tür emirler, şekli Borsaca belirlenerek hazırlanmış ve sıra takip eden listelere alınışı sırasında üye ve temsilcileri tarafından kaydedilir ve kaydedildiği sıra numarası ve kodu o anda müşteriye bildirilir.

Emri veren müşteri, emrin Borsa'ya intikal ettirilmesinden önce emri değiştirebilir veya geri alabilir.

Müşteri Emirlerinde Bulunacak Bilgiler

Madde 21- Bir müşteri emrinde aşağıdaki bilgilerin bulunması esastır :

- a) Emrin verildiği Borsa üyesinin adı, soyadı veya unvanı,
- b) Emri verenin adı soyadı veya unvanı ve adresi, ya da üye nezdindeki kod numarası,
- c) Emrin alım emri mi, satım emri mi olduğu,
- d) Satın alınacak veya satılacak kıymetli madenin cinsi, miktarı ve diğer özellikleri,
- e) Emrin limitli mi yoksa serbest fiyatlı emir olarak mı verildiği,
- f) Limitli emirlerde limit fiyatı,
- g) Varsa, emrin geçerlilik süresi,
- h) Emrin verildiği yer, tarih, saat ve dakika,
- i) Emrin borsa üyesi tarafından alındıktan sonra ilk seansta mı yoksa geçerlilik süresi içindeki uygun göreceği bir seansta mı Borsa'ya intikal ettirileceği,
- j) Müşteri emir numarası,
- k) Kaç nüsha düzenlendiği.

Müşteri emirleri en az iki nüsha olarak düzenlenir. Bir nüshası emri veren müşteriye verilir. 20 nci maddenin birinci fıkrasındaki sözlü emir istisnası dışında yukarıdaki bilgileri içermeyen müşteri emirleri işleme konulmaz.

Müşteri Emirlerinde Fiyat Belirleme Şekilleri

Madde 22- Müşteriler, Borsa üyesine verdikleri emirlerde alım veya satım fiyatlarını belirleyebilecekleri gibi, fiyat belirleme konusunda üyeyi serbest de bırakabilirler.

Müşteri emirlerinde alım veya satım fiyatları "limitli" ve "serbest fiyatla" olmak üzere iki türlü belirlenebilir.

a) Limitli müşteri emrinde, emri veren alıcı işlemin gerçekleşmesi için kabul ettiği en yüksek fiyatı, satıcı ise satmaya razı olduğu en düşük fiyatı belirtir. Bu şekilde belirtilen fiyatlara "limit fiyatı" denir.

Borsa'da teşekkül eden fiyat, alım emirlerinde limit fiyatından düşük ya da ona eşit, satım emirlerinde ise limit fiyatından yüksek ya da eşit ise, alım-satım Borsa'da teşekkül eden fiyat üzerinden yapılır.

b) Müşteri verdiği emirde fiyatı belirleme konusunda üyeyi serbest bırakmak istediğinde "serbest fiyatla" ibaresini taşıyan emri verir. Bu tür emri alan Borsa üyesi müşterisinin menfaatini gözetmek konusunda azami gayreti gösterir.

Müşteri Emirlerinde Geçerlilik Süresi

Madde 23-Müşteri, emrin geçerlilik süresini istediği gibi belirleyebilir.

Emrin belirlenen süre içinde yerine getirilmemesi halinde emir geçerliliğini yitirir.

Süresi belirlenmemiş olan emirler seans esnasında verilmiş ise o seansta veya o gün, aksi takdirde emri takip eden ilk seans veya o gün sonu için geçerlidir. Müşteri bu şekildeki emirler için emrin verildiği tarihten başlamak şartıyla, sonradan süre belirleyebilir. Süresi belirlenmiş emirde süre doldukça süreyi uzatabilir.

Müşterilerin Emir Borsaya İntikal Ettirilmeden Önceki Yükümlülükleri

Madde 24- Borsa üyeleri, alım emri verenlerden kapora ya da teminat veya satın almak istenen kıymetli madenin bedelinin tamamının makbuz karşılığında ödenmesini; satım emri verenlerden satmak istedikleri kıymetli madenin kendilerine veya temsilcilerine tesellüm belgesi karşılığında teslimini, müşteri emrini Borsa'ya intikal ettirmenin ön şartı olarak isteyebilirler.

Kapora, peşin tahsil edilen bedel veya teslim alınan kıymetli maden, işlem gerçekleşmediği takdirde en geç 24 saat içinde müşteriye iade edilir. İşlem gerçekleştiği takdirde kapora veya peşin tahsil edilen bedel alış bedelinden mahsup edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Borsa'da İşlem Esasları

İşlem Yöntemi

Madde 25- Kıymetli madenin alım satım işlemleri, Borsa eksperleri huzurunda, üyelerin alım satım emirlerinin rekabet şartları altında karşılaştırılması suretiyle yürütülür.

Kıymetli madenin alım satımında "çok fiyat" yöntemi kullanılır. Çok fiyat yöntemi, kıymetli madene ait olarak verilen alım satım emirlerinin öncelik kurallarına uygun olarak teker teker karşılaştırılmasıyla elde edilen fiyatlarla alım satımın gerçekleştirildiği sürekli müzayede sistemi ile çalışır.

Çok Fiyat Yöntemine Göre İşlemlerin Yürütülmesi

Madde 26- Çok fiyat yönteminin uygulanmasında, üyelerin alış ve satış emirlerinin ve gerçekleşen işlemlerin ilgililerin izleyebileceği bir biçimde ekranda gösterilmesi veya duyurulması esastır. Bunun şekli Borsa Yönetimi'nce belirlenir.

Kıymetli madeni satın almak veya satmak isteyen üye; alış veya satış emrini işleme konulmak üzere Borsa'ya iletir. İşleme konulan emrin alış emri olması ve daha önce iletilmiş olan en iyi satış emrinden fiyat olarak daha büyük veya eşit olması durumunda satıştaki emir tamamen veya kısmen karşılanabilir. İşleme konulan emrin satış emri olması ve daha önce iletilmiş olan en iyi alış emrinden fiyat olarak daha küçük veya eşit olması halinde ise alıştaki emir tamamen veya kısmen karşılanabilir.

Üye daha önce verdiği ve bekleyen alış veya satış emirlerini iptal edebileceği veya değiştirebileceği gibi öncelik kurallarına uymak kaydıyla kendi emrini satın alabilir veya satabilir.

Bir üye temsilcisi emri verirken ya da işlem yaparken diğer üyelerin işlem yapmasına engel olabilecek herhangi bir davranışta bulunamaz.

İşlemlerin hemen akabinde sözleşme düzenlenir. Düzenlenen sözleşmelere varsa ilgili müşteri emir numarası yazılır.

Öncelik Kuralları

Madde 27- Borsa'ya intikal ettirilen emirler karşılanırken daha düşük fiyatlı satım emirleri, daha yüksek fiyatlı satım emirlerinden; daha yüksek fiyatlı alım emirleri, daha düşük fiyatlı alım emirlerinden önce karşılanır.

Borsa'ya intikal ettirilen emirler karşılanırken fiyat eşitliği halinde zaman açısından Borsa'ya daha önce intikal ettirilen emirler öncelikle karşılanır.

Fiyat ve zaman önceliği açısından eşitliğin sözkonusu olduğu durumlarda müşteri emirleri piyasa üyelerinin kendi nam ve hesaplarına verdikleri emirlerden önce karşılanır.

Borsa Emirlerinin Şekil ve Esasları

Madde 28- Borsa emirleri, üye temsilcileri tarafından, Yönetim Kurulu'nca belirlenmiş şekil ve esaslara göre verilir.

Seans

Madde 29- Borsa yetkilisi tarafından verilecek bir işaretle işlemlerin başlatıldığı an ile yine Borsa yetkilisi tarafından verilecek başka bir işaretle işlem emirlerine son verildiği an arasında geçen süre seans olarak adlandırılır.

İşlemlerde Uygulanacak Fiyat Aralıkları

Madde 30- Kıymetli madenlerin alım ve satım emirlerinin karşılaştırılması, ancak Borsa Yönetimi tarafından her bir kıymetli maden için işlem birimi fiyatlarına göre belirlenecek fiyat aralıkları ile verilen fiyatlarda yapılır.

Yönetim Kurulu, en az bir hafta önceden ilan etmek kaydıyla, fiyat işlem aralıklarını değiştirebilir.

Seans Açılış Fiyatı

Madde 31- Seans açılış fiyatını belirleme yöntemi, Yönetim Kurulu'nca kararlaştırılır.

Seans Kapanış Fiyatı

Madde 32- Seans kapanış fiyatı, o seansta borsa kaydına alınan en son fiyattır.

Borsa Kaydına Alınan Fiyatlar

Madde 33- Borsa'da alım satımı gerçekleştirilen kıymetli madenin fiyatı; işlem gördüğü miktar, Yönetim Kurulu tarafından kıymetli madenin işlem birim fiyatına göre belirlenecek fiyat aralıklarında asgari işlem miktarına eşit veya fazla olması durumunda Borsa kaydına alınır.

Kıymetli Maden İşlemlerinin Geçici Olarak Durdurulması

Madde 34-Borsa Başkanı, aşağıdaki hallerden birinin varlığı halinde kıymetli madenlerden herhangi birinin alım satımını geçici olarak durdurabilir:

a) Kıymetli madenlerden herhangi biri için sağlıklı bir piyasa teşekkül etmesini önleyecek şekilde anormal fiyat ve/veya miktarda alım satım emirlerinin Borsaya intikal etmesi,

b) Bir seansın sağlıklı bir biçimde yürütülmesini engelleyen sair hallerin ortaya çıkması.

Borsa Başkanı, işlemlerin yeniden başlamasına aynı seans süresi içinde izin vermiş ve yeterli süre kalmışsa seans yeniden açılır.

Borsa Başkanı, kıymetli madenlerin işlem görmesini en fazla 3 gün, Yönetim Kurulu ise 7 gün için durdurabilir.

Kıymetli madenlerden herhangi birisinin işlem görmesinin geçici olarak durdurulması halinde, bu durum Borsa Bülteni'nde ve Borsa'da gerekmesiyle birlikte duyurulur.

Kıymetli madenin üzerindeki işlemlerin geçici olarak durdurulduğu süre bir seansı aşmışsa, işlemi durdurulan kıymetli madenin tekrar işlem görmeye başlayacağı zaman Borsa Başkanlığı tarafından belirlenir, Borsa Bülteni'nde ve Borsa'da ilan edilir.

Teşekkül Eden Fiyatların ve Gerçekleşen Alım Satımların İptali

Madde 35- Aşağıdaki Őartların varlığı halinde, Borsa Başkanı, bir veya daha fazla Borsa yesinin başvurusu üzerine ya da re'sen, teşekkül eden fiyatları ve bu fiyatlar üzerinden gerçekleşen işlemleri iptal edebilir:

a) Fiyat teşekkül etmesi ve gerçekleşen alım satım işlemlerinin belirlenmesi sırasında maddi hata yapılmışsa,

b) Kıymetli madenin fiyatı, alıcı ve satıcıların işbirliği sonucu tespit edilmişse,

c) Bir yenin, bir veya daha çok seans boyunca, kıymetli maden için söz konusu kıymetli madenin gerçek piyasa değerini yansıtmayacak bir yapay fiyat teşekkül ettirilecek biçimde sürekli olarak bir önceki alım emrine göre daha yüksek fiyatlarda alım emirlerini veya sürekli olarak daha düşük fiyatlarda satım emirlerini Borsa'ya intikal ettirdiği belirlenmişse.

İptal kararları verildikleri günü izleyen ilk iş günü çıkan Borsa Bülteni'nde ve Borsa'da ilan edilir.

(b) ve (c) bendlerindeki hususların tespiti halinde, ilgili ye ve üyeler hakkında disiplin kovuşturması yapılır. Konu ile ilgili olarak ortaya çıkacak zarar ilgili ye veya üyelere tazmin ettirilir.

Resmi Müzayede

Madde 36- Mahkemelerin, icra dairelerinin ve diğer resmi dairelerin Borsa'da yapılmasına gerek gördükleri kıymetli madenlerin satım işlemleri ayrı bir pazarda aşağıdaki kurallara uyularak yapılır:

a) Satışı istenen kıymetli maden, bir muhammen bedel belirlenmişse, bunun altında olmamak kaydıyla işleme girer. Borsa Başkanlığı satışa aracılık edecek ye veya yeleri ve bunların sırasını kura çekme yöntemi ile önceden belirler.

b) Satışla görevlendirilen üyeye tarife üzerinden kurtaj ödenir. Re'sen satışa çıkarma halinde kurtaj Borsa tarafından alınır.

c) Borsa Başkanlığı, kıymetli madenin niteliğine ve işlem hacmine bağlı olarak resmi müzayedenin en çok kaç seans sürebileceğini belirler. Bu süre içinde satılmayan kıymetli maden, satışı isteyen makama iade edilir. Bu durumda, resmi müzayedenin bittiği tarihten itibaren 15 gün içinde müzayedeye sunulan kıymetli maden için tekrar resmi müzayede açılmaz.

d) Satılan kıymetli madenin alıcılara teslimi, bedellerinin tahsili ve tahsil edilen paranın borsa ücreti, kurtaj ve diğer giderler indirildikten sonra ilgili kuruluşa ödenmesi Borsa Başkanlığı tarafından yapılır.

Gerçekleşen İşlemlerin Belirlenmesi

Madde 37- Seansın bitiminde, teşekkül eden fiyatlar üzerinden gerçekleşen alım satım işlemleri sonucu her alıcının aldığı, her satıcının sattığı kıymetli madenin miktarı ve tutarı bordrolara dökülür. Bordrolar ilgili eksperler tarafından imzalanır ve ilgili üyelere bildirilir.

Bordrolarda teşekkül eden her bir fiyata ait alım satımlar için ayrı ayrı olmak üzere, bir üyenin alımlarının hangi üyeler tarafından satılan kıymetli madenle karşılandığı gösterilir.

Teşekkül Eden Fiyatların İlanı

Madde 38- Borsa'da yapılan işlemler sonucunda teşekkül eden fiyatlar ve bu fiyatlardan yapılan toplam işlem miktarları seans bitiminde ilan edilir.

Borsa kaydına alınan fiyatlar, Borsa Bülteninin seans gününü izleyen iş günü çıkacak sayısında "seans açılış fiyatı", "en düşük fiyat", "en yüksek fiyat" ve "kapanış fiyatı" olarak ilan edilir.

Kıymetli madenlerden biri için o günkü seansta fiyat teşekkül etmemişse bu durum Borsa Bülteni'nde ilan edilir.

İşlem Birimi

Madde 39- İşlem birimi kıymetli maden üzerinde işlem yapılabilecek asgari kıymetli maden miktarını ifade eder.

Yönetim Kurulu, arz ve talebin miktar ve piyasa hacmini göz önünde bulundurarak, kıymetli maden için işlem birimini belirleyerek Borsa Bülteni'nde ilan eder.

Para Birimi Esası

Madde 40- Borsada kıymetli madenler alıcı ve satıcının talebine göre Türk Lirası veya Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek yabancı paralar üzerinden alınıp satılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ödeme ve Takas İşlemleri

Kıymetli Maden Alış İşlem Limitleri ve Teminatlar

Madde 41- Borsa üyelerinin satın alabilecekleri ve satabilecekleri kıymetli madenlerin miktarı Borsa Takas Merkezi'ne teslim ettikleri kıymetli madenin ve 16 ncı maddenin ikinci fıkrasının (c) bendine göre yatırılacak işlem teminatlarının toplamının 25 katı ile sınırlıdır. Yönetim Kurulu gerek gördüğü takdirde bu limiti 10 kata kadar düşürebilir.

Üyeler teminatları her zaman arttırabilir veya azaltabilirler. Teminatların azaltılmasında üyelerin mevcut mükellefiyetleri dikkate alınır.

İthal Edilen Kıymetli Madenin Borsaya Teslimi

Madde 42- Borsa üyelerinin ithal ettikleri işlenmemiş kıymetli madenler, ithalattan itibaren 3 iş günü içinde, Borsa Takas Merkezi'ne teslim edilir. Gümrük İdareleri ithal edilen kıymetli madenleri Borsa Başkanlığı'na bildirmek zorundadırlar.

İthal ettiği işlenmemiş kıymetli madeni Borsa Takas Merkezi'ne teslim etmeyen üyelerin Borsa'da işlem yapma yetkileri Borsa Başkanlığı'nca askıya alınır ve haklarında disiplin kovuşturması yapılır.

Cevherden Üretilen Kıymetli Madenin Borsa'da İşlem Görmesi

Madde 43- Yurt içinde cevherden her tür ve şekilde üretilip Borsa'da işlem görecekt standarda getirilen kıymetli madenlerin alım ve satım işlemleri de Borsa'da gerçekleştirilir. Kıymetli maden üreticileri cevherden ürettikleri kıymetli madenleri Borsa Başkanlığı tarafından belirlenecek dönemler itibariyle Borsa'ya bildirmek zorundadırlar.

Gerçekleşen İşlemlerde Süre ve Teslim

Madde 44- Gerçekleşen alım ve satım işlemleri seans anında merkezi bilgisayarla Takas Merkezi'ne iletilir.

Kıymetli madenin satıcısı durumunda olan üyenin yükümlülüğü, satılan kıymetli madeni bu Yönetmelikte belirlenen şartlarla Takas Merkezi'ne teslim ederek bedelini tahsil etmek, alıcı durumundaki üyenin yükümlülüğü ise bu Yönetmelikteki şartlara uygun olarak satın aldığı kıymetli madenin bedelini Takas Merkezi'ne ödeyerek kıymetli madeni teslim almaktır.

Üyelerin kesinleşen kıymetli maden alım satım işlerine ait yükümlülükleri, Yönetim Kurulu'nca tespit edilen süre ve şartlar içinde yerine getirilir. Bu süre ve şartlar içinde yükümlülüğünü yerine getirmeyen üyeler temerrüde düşmüş olurlar.

Temerrüt halinde, işlem konusu kıymetli maden, takip edilen seansta kendisine teslimat yapılmayan üyeye, alıcı veya satıcı olmasına göre Borsa tarafından eksper marifetiyle aldırılır veya sattırılır.

Temerrüde düşen üyeden, temerrüde düştüğü tarihten itibaren, taahhüdünü yerine getirdiği tarihe kadar ve tesliminde temerrüde düşülen kıymetli madenin işlem günlerindeki ağırlıklı ortalama fiyatlardan hesaplanan toplam borsa değerleri veya nakit borcu esas alınarak, TCMB'nin kendi işlemlerinde uygulanmak üzere ilan ettiği en yüksek faiz oranının iki katı olan faiz oranından hesaplanan faiz tutarı tahsil olunur. Tahsil edilen tutarın 3/4'ü bu durumdan zarar gören üye veya üyelere, kalan 1/4'ü Takas Merkezi hesabına gelir kaydedilir.

Bu suretle yapılan alım satımın sonuçları, yerine getirilmeyen alım veya satıma göre daha olumlu ise, herhangi bir işlem yapılmaz. Yeni işlem eskisine göre daha olumsuz şartlarda yapılmışsa, yükümlülüğünü yerine getirmeyen üye, aradaki farkı Takas Merkezi'ne ödemek zorundadır. İşlem konusu kıymetli madeni satın almak veya satmak mümkün olmamışsa ve/veya anapara, diğer farklar ve temerrüt faizi gibi üyenin yükümlülüğünün gerektirdiği ödemeler yapılmamışsa, ödenmesi gereken para, üyenin Borsa'ya yatırmış olduğu teminattan Borsa'ca re'sen karşılanır.

Temerrüde düşen üyeye bu Yönetmeliğin 65 inci maddesi hükümleri, üyenin savunması Borsa Başkanlığı'nca alınmak suretiyle Yönetim Kurulu kararı ile uygulanır.

Temerrüde düşen üyenin savunması, 3 iş gününden az olmamak üzere, Borsa Başkanlığı'nca tanınacak süre içinde alınır. Bu süre içerisinde kabul edilebilir bir gerekçesi olmaksızın yazılı savunmasını vermeyen üye, savunmasından vazgeçmiş sayılır.

Kıymetli Madenin Teslimi

Madde 45- Borsada satışı yapılan kıymetli madenin, satıcı üyeler tarafından Yönetim Kurulu'nca belirlenen sürelerde Takas Merkezi'ne teslimi zorunludur.

Kıymetli Madenlerin Standartları

Madde 46- Borsa'da işlem görecekt kıymetli madenlerin standartları HM tarafından belirlenir.

Müşteri Emirlerinin Sonuçlarının Müşterilere Bildirilmesi

Madde 47- Borsa'da işlem seansı kapandıktan sonra müşteri emirlerinin gerçekleşip gerçekleşmediği üyeler tarafından aynı gün müşterilere bildirilir.

Üyeler gerçekleşmeyen müşteri emirlerini, seansın bitiminden 1 saat sonra ve aynı gün müşterilerine bildirmek zorundadırlar.

Gerçekleşmeyen emirlerle ilgili olarak üyeler seansın bitiminden itibaren en geç 24 saat içinde müşteriden teslim alıp satamadıkları kıymetli madenleri iade etmek ve tahsil ettikleri bedelleri geri ödemek zorundadırlar.

Üyelerin Müşterilerine Kıymetli Maden Teslimatı

Madde 48- Üyeler müşterilerine Borsa işlemleri nedeniyle Borsa Takas Merkezi dışındaki kendi stoklarından her zaman teslimat yapabilirler. Müşteri bedelini ödemediği ve alımı gerçekleştirdiği takdirde üye, müşterisine seansın kapanmasından itibaren Yönetim Kurulu'nun belirleyeceği süre içinde kıymetli madeni teslim etmek zorundadır.

Kurtaj

Madde 49- Müşteriler tarafından Borsa üyelerine, gerçekleşen işlemlerin tutarı üzerinden, azami sınırı Yönetim Kurulu'nun önerisi üzerine SPK tarafından onaylanan tarifeye göre "kurtaj" ödenir. Gerçekleşmeyen emirler için kurtaj ödenmez.

Borsa yetkili elemanları Borsa üyelerinin, ücret ve gider karşılıklarının düzenlemelere uygun olarak alınıp alınmadığını, üyelerin defter ve kayıtları üzerinde inceleyebilecekleri gibi konu hakkında yerinde incelemelerde de bulunabilirler.

Borsa Ücretlerinin Ödenmesi

Madde 50- Gerçekleşen alım satım emirleri belirlenip ilan edildikten sonra bu işlemler üzerinden kurtaj tarifesine göre Borsa'ya ödenmesi gereken ücretler, Borsa Başkanlığı'nca her üyenin Takas Merkezi'ndeki hesabına borç yazılarak otomatik olarak tahsil edilir. Bu ücretlerin miktarı Yönetim Kurulu'nca belirlenir ve Genel Kurul onayı ile yürürlüğe girer.

ALTINCI BÖLÜM

Uyuşmazlık ve Disiplin Konuları

Uyuşmazlık Komitesi ve Görevleri

Madde 51- Borsa'da bir başkan ve iki üyeden oluşacak bir Uyuşmazlık Komitesi kurulur.

Uyuşmazlık Komitesi, Borsa üyeleri adına olağan genel kurulda gösterilecek Hukuk veya İktisadi ve İdari Bilimler alanlarında yüksek öğrenim görmüş, Borsa işlemleri konusunda uzman niteliğini taşıyan adaylar arasından ikişer yıl için Yönetim Kurulu'nca seçilecek bir başkan ve iki üyeden meydana gelir. Yönetim Kurulu'nca sıra belirtilerek ayrıca en çok üç yedek üye tayin edilir.

Uyuşmazlık Komitesi Borsa işlemlerine ilişkin olarak, üyeler ve üyelerle müşterileri arasında çıkan uyuşmazlıkların idari yoldan çözümü için Borsa Yönetim Kurulu'na yardımcı olur.

Komite Yönetim Kurulu adına her türlü incelemeyi yapmaya, tarafları ve tanıkları dinlemeye, Borsa Başkanlığı'ndan bilirkişi tayini istemeye yetkili olup, gerekli incelemeyi tamamladıktan sonra, uyuşmazlık konusundaki görüşünü, dayanağını teşkil eden belgelerle birlikte yazılı olarak Borsa Başkanlığı'na sunar.

Komite görevlerini kurul halinde yerine getirir. Komite'nin yönetiminde ve üyeler arasındaki iş bölümünde Komite Başkanı yetkili ve sorumludur.

Borsa'nın Hukuk İşleri Müdürlüğü Komitenin raportörlüğünü yapar.

Komite en az iki üyenin hazır bulunması ile toplanır ve Komite görüşü için en az iki üyenin olumlu oyu gerekir. Çekimser oy kullanılmaz. Karşı oy kullanan üye, görüşünün gerekçesini kararda belirtmek zorundadır.

Üyeliği düşen veya sona eren üyenin kalan görev süresini tamamlamak üzere ilk yedek üye asil üyeliğe atanır.

Uyuşmazlıkların Çözümü

Madde 52- Borsa üyeleri veya Borsa üyeleri ile müşterileri arasında Borsa işlemlerinden doğan uyuşmazlık, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar içinde çözümlenir.

Yetki

Madde 53- İlgililer tarafından Borsa'ya getirilen uyuşmazlıkların çözümlenmesinde, Yönetim Kurulu yetkilidir ve bu konuda Yönetim Kurulu'na Uyuşmazlık Komitesi yardımcı olur.

Yönetim Kurulu'nun uyuşmazlıkları çözümlenmeye dair kararları nihaidir. Ancak, bu kararlara karşı idari yargı mercilerine başvurulabilir.

Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri

Madde 54- Borsa üyeleri arasında çıkan uyuşmazlıklar öncelikle Borsa'da çözümlenir.

Üyeler ile müşterileri arasındaki uyuşmazlıklar;

a) Üye ile müşterinin anlaşıp birlikte Borsa'ya başvurması,

b) Müşterinin Borsa'ya başvurması,

hallerinde Borsa'da çözümlenir.

Genel Yönetmeliğin 27 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, müşterinin Borsa'ya başvurmadan önce doğrudan doğruya adli yargı yoluna gitmesi mümkündür.

Müşteri ile olan uyuşmazlıkların adli yargı mercilerine intikal ettirildiğini öğrenen üyeler, durumu üç iş günü içinde yazılı olarak Borsa Başkanlığı'na bildirmek zorundadırlar.

Çözüme Dair Kurallar

Madde 55- Uyuşmazlıklar, mevcut mevzuat, mevzuatta hüküm bulunmayan hallerde örf, adet ve teamül ile hakkaniyet ilkeleri uyarınca karara bağlanır.

Katılma Yasağı

Madde 56- Yönetim Kurulu üyeleri ile Uyuşmazlık Komitesi başkan ve üyeleri kendilerini, eş ve çocuklarını veya temsil ettikleri kuruluşları ilgilendiren uyuşmazlıklarla ilgili konularda çalışmalara ve kararlara katılamazlar.

Başvuru

Madde 57- Uyuşmazlık halinde, ilgili tarafından verilecek bir dilekçe ile Borsa Başkanlığı'na başvurularak uyuşmazlığın idari yoldan Borsa'da çözümlenmesi istenir.

Şekil ve esasları, Yönetim Kurulu tarafından belirlenen başvuru dilekçesinde; tarafların isim ve adresleri, uyuşmazlığın konusu, maddi olaylar, hukuki sebepler, ispatlayıcı deliller, uyuşmazlık müşteri ile ilgili ise müşteri emir numarası veya üye tarafından verilen makbuz ile son talep yazılır ve bu konudaki belgeler dilekçeye eklenir.

İnceleme ve Karar

Madde 58- Borsa Başkanlığı, uyuşmazlığın çözümüne dair dilekçenin Başkanlığa bildirilmesini izleyen en çok üç iş günü içinde cevabını vermesi için dilekçe örneğini karşı tarafa ulaştırır. Cevap için en çok yedi iş günü beklenir. Borsa Başkanı cevap geldikten veya cevap için verilen süre geçtikten sonra, dosyayı incelemek üzere, Uyuşmazlık Komitesine intikal ettirir veya konunun yeterince açık olduğu kanaatine vardığı takdirde doğrudan Yönetim Kurulu'nu toplayarak uyuşmazlık konusunun görüşülmesini sağlar.

Uyuşmazlık Komitesi, dosyanın intikalini izleyen en çok beş iş günü içinde inceleme ve soruşturmaya ait çalışmalarını tamamlar ve görüşünü yazılı olarak Borsa Başkanlığı'na bildirerek ek süre isteyebilir. Verilecek ek süre, beş iş gününden fazla olamaz.

Yönetim Kurulu, Uyuşmazlık Komitesi görüşünün Borsa Başkanlığı'na sunulmasını izleyen ilk toplantısında uyuşmazlık konusunu karara bağlar ve taraflara tebliğ eder.

Sulh Olma

Madde 59- Uyuşmazlıkların konusunun Borsa'ya intikal ettirilmesinden sonra, tarafların her zaman sulh yoluyla anlaşmaları mümkündür.

Sulh yoluyla anlaşma halinde, taraflar durumu derhal Borsa Başkanlığı'na bildirmek zorundadırlar.

Tebliğat

Madde 60- Uyuşmazlık konusunda verilen kararlar, tarafların başvuru dilekçesinde gösterilen adreslerine gönderilecek iadeli taahhütlü mektupla veya tutanağa bağlanarak elden tebliğ edilir. Bu şekilde tebliğat yapılamaması halinde karar noter kanalı ile 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uyarınca tebliğ edilir.

Uyuşmazlıkların Kayıtları

Madde 61- Borsa'da uyuşmazlıkların konularını, taraflarını, verilen kararların özetlerini kaydetmeye mahsus bir defter tutulur ve karar örnekleri yıllar itibariyle düzenli olarak özel bir dosyada saklanır.

Uyuşmazlıklarla ilgili dosyaların, Borsa'da en az beş yıl süreyle düzenli olarak saklanması zorunludur.

Disiplin Komitesi ve Görevleri

Madde 62- Borsa'da bir başkan ve iki üyeden oluşacak bir Disiplin Komitesi kurulur.

Disiplin Komitesi olağan genel kurulda gösterilecek yüksek öğrenim görmüş adaylar arasından ikişer yıl için Yönetim Kurulunca seçilecek bir başkan ve iki üyeden meydana gelir. Komiteye seçilecek kişilerin Borsa'nın diğer organlarında görev almamış olmaları şarttır. Yönetim Kurulu'na sıra belirtilerek en çok üç yedek üye tayin edilir.

Komite en az iki üyenin hazır bulunması ile toplanır. Disiplin Komitesi Borsa'da düzeni ve dürüstlüğü bozan ve Borsa işlerine hile karıştıran, Borsa işlerinin açık, düzenli ve dürüst yürütülmesi için alınan kararlara uymayanlarla ilgili disiplin kararlarının verilmesinde Yönetim Kurulu'na yardımcı olur.

Disiplin Komitesi'nin görevi bu Yönetmelikte öngörülen disiplin suçlarıyla ilgili incelemeleri yapmak, bu Yönetmelikte yer alan disiplin kurallarına göre karara bağlamak ve bu kararları Yönetim Kurulu'nun onayına sunmaktır.

Komite kararları için en az iki olumlu oy gerekir. Çekimser oy kullanılmaz. Karşı oy kullanan üye, görüşünün gerekçesini kararda belirtmek zorundadır.

Asil üyenin görevden ayrılması veya üyeliğinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde ilk yedek üye kalan süreyi tamamlamak üzere üyeliğe atanır.

Borsa Hukuk İşleri Müdürlüğü, Komitenin raportörlüğünü yapar.

Disiplin Cezaları

Madde 63- Borsada düzeni veya dürüstlüğü bozan veya Borsa işlerine hile karıştıran, Borsa işlerinin açık, düzenli ve dürüst yürütülmesi için alınan kararlara uymayanlar, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı

davrandığı tespit edilenler hakkında, durumun niteliğine, fiilin mahiyet ve önemine göre 64 üncü maddede sıralanan disiplin cezalarından biri veya bir kaçını birlikte verir.

Disiplin Cezalarının Çeşitleri

Madde 64- Borsa üyelerine ve/veya üye temsilcilerine verilecek disiplin cezaları şunlardır:

a) Uyarı: İlgiliye, yükümlülük ve davranışlarında daha dikkatli ve itinalı hareket etmesi gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

b) Kınama: İlgilinin yükümlülük ve davranışlarında kusurlu sayıldığı yazı ile bildirilmesidir.

c) Para Cezası: Sorumluların kesin kararın tebellüğü tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içinde Genel Yönetmeliğin 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca ödemeleri gereken meblağdır. Para cezaları Yönetim Kurulu tarafından önceden üyelere duyurulur.

d) Borsa Üyeliğinden ve/veya Üye Temsilciliğinden Geçici Çıkarma: Cezası kesinleşen Borsa üyesi adına Borsada bir haftadan dört haftaya kadar ya da işin mahiyetine göre bir aydan altı aya kadar doğrudan veya dolaylı olarak işlem yapılmaması ve o üyenin ve/veya üye temsilcilerinin aynı süreyle Borsada faaliyetten men edilmesidir.

e) Borsa Üyeliğinden ve/veya Üye Temsilciliğinden Sürekli Çıkarma: Borsa üyeliği veya üye temsilciliği sıfatlarının bir daha kullanılmamak üzere geri alınmasıdır.

Disiplin Cezalarını Gerektiren Fiil ve Hareketler

Madde 65- 64 üncü maddede yazılı cezaların uygulanmasını gerektiren fiil ve hareketler aşağıda gösterilmiştir.

a) Uyarı:

1) Borsa'da belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde kayıtsızlık ve dikkatsizlik göstermek,

2) Üyelik görev ve sorumluluklarına karşı kayıtsızlık göstermek ve bunları yerine getirmemek,

3) Meslek onuruna veya meslek düzen ve geleneklerine uymayan hareketlerde bulunmak,

4) Borsa'nın itibarını zedeleyici sözler sarf etmek,

5) Müşteri veya iş sahipleri ile olan ilişkilerinde terbiye ve nezakete aykırı harekette bulunmak.

b) Kınama:

1) Borsa'da belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde kusurlu davranmak,

2) Borsa Kurul ve Komiteleri ile ilgili olarak son toplantı tarihinde tespit edilen veya ilgiliye yazılı olarak bildirilen günde yapılan toplantıya kabul edilebilir özürü olmaksızın gelmemek,

3) Borsa'nın itibarını zedeleyici asılsız yayımda bulunmak,

4) Borsa'nın çalışma düzenini bozmak,

5) İş münasebetlerinde bulunduğu kişiler hakkında kötü muamelede veya haksız ithamda bulunmak,

6) Borsa dışında, Borsa üyeliğinin gerektirdiği itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak.

Üyeye bir defa uyarı cezası verildikten sonra bu Yönetmelikte cezaların silinmesi için belirlenen süre içinde aynı cezayı gerektiren yeni bir fiil işlemesi halinde ilgiliye kınama cezası verilir.

c) Para Cezası:

1) Borsa usul ve esaslarının yerine getirilmemesinde kasıtlı davranmak,

2) Takas ve Saklama Merkezi'ne, müşterilere ve iş sahiplerine karşı taahhütlerini zamanında tam olarak yerine getirmemek,

3) İşleme konu olan kıymetli maden hakkında gerçeğe aykırı ve yanıltıcı beyanlarda bulunmak.

Üyeye bir defa kınama cezası verildikten sonra bu Yönetmelikte cezaların silinmesi için belirtilen süre içinde aynı cezayı gerektiren yeni bir fiil işlemesi halinde ilgiliye Yönetim Kurulu tarafından önceden üyelere duyurulan para cezalarından biri verilir.

d) Borsa Üyeliğinden ve/veya Üye Temsilciliğinden Geçici Çıkarma:

1) Borsa üyelerine veya görevlilerine fiili tecavüzde bulunmak, küfretmek, onları alenen tehdit etmek, tehdit ve tahkir edici sözleri mektupta yazmak,

2) Borsa üyelerini ve görevlilerini zor duruma düşürmek veya kendi kusurunu örtmek amacı ile Borsa'ya ait belgeleri gizlemek,

3) **(Değişik: RG-17/06/2010-27614)** Bir takvim yılı içinde Borsa'da üyelik teminatının en az yüz katı tutarında işlem yapmamak,

4) 35 inci maddenin (b) ve (c) bendlerinde belirtilen eylemlerde bulunmak,

5) Borsa işleriyle ilgili hesap ve işlemlerin Borsa'nın yetkili elemanlarınca denetlenmesine müsaade etmemek, bu görevlilere kolaylık göstermemek ve yardımda bulunmamak.

Üyeye bir defa Borsa üyeliğinden ve/veya üye temsilciliğinden geçici çıkarma cezası verildikten sonra bu Yönetmelikte cezaların sicilden silinmesi için belirlenen süre içinde aynı cezayı gerektiren yeni bir fiil işlenmesi halinde, ilgiliye Borsa üyeliğinden ve/veya üye temsilciliğinden sürekli çıkarma cezası verilir.

e) Borsa Üyeliğinden ve/veya Üye Temsilciliğinden Sürekli Çıkarma:

1) Gizli kalması Genel Kurul veya Yönetim Kurulu'nca karara bağlanmış bilgi ve belgeleri açıklamak,

2) Borsa üyeliği ve temsilciliği sıfatı ile bağdaşmayacak şekilde utanç verici hareketlerde bulunmak,

3) Borsa üyelerini ve görevlilerini zor duruma düşürmek için veya kendi kusurunu örtmek amacıyla Borsa'ya ait belgeleri tahrif veya yok etmek, Borsa'da boykota kalkışmak veya hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak veya hileli iflas gibi yüz kızartıcı bir suçtan dolayı mahkumiyet kararı kesinleşmiş olmak.

Ceza Uygulanmasına Dair Genel Hükümler

Madde 66- Ceza uygulanmasına dair genel hükümler şunlardır:

a) Fiil ve hareketin nitelik ve önemi göz önünde tutularak Yönetim Kurulu'nca, 65 inci maddede öngörülen cezalardan birinin veya birkaçının birlikte verilmesi mümkündür.

b) Cezayı gerektiren fiillerin nitelik ve önemi göz önünde tutularak, bu fiiller için gerektiğinde bir derece ağır veya hafif cezanın verilmesine karar verilebilir.

c) 65 inci maddede öngörülen ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hareketlere, nitelik ve önemleri itibariyle benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir.

d) Genel Yönetmeliğin 28 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, cezayı gerektiren fiiller üyeler veya bunların yetkili temsilcileri tarafından menfaat sağlamak amacı ile yapılmışsa, 64 üncü maddenin (c) bendindeki para cezası (yirmibeşmilyon liradan az olmamak üzere) temin edilen menfaatin üç katıdır.

e) 65 inci maddenin (d) bendindeki fiilleri işlediği ön soruşturma sırasında tespit edildiği takdirde üye ve/veya üye temsilcisi hakkında verilecek cezanın kesinleşmesine kadar Borsa'da yapacağı işlemlere mani olunabilir.

Disiplin Kovuşturmasının Yürütülmesi

Madde 67- Komite Başkanlık tarafından havale edilen dosya üzerine disiplin işlemlerini aşağıdaki sıraya uygun olarak yürütür:

a) Soruşturmanın Başlatılması:

Komite, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışlar hakkında ihbar ve şikayetin yapıldığı tarihten itibaren en geç on gün içinde soruşturmaya başlar.

b) Savunma:

Yapılacak soruşturmada yazılı savunma istenmesi ve bu savunma için tebellüğ tarihinden itibaren en az 7 günlük süre tanınması zorunludur. Komite, hakkında soruşturma yapılan üyenin isteği üzerine veya re'sen kendisini veya temsilcilerini dinlemek üzere davet edebilir. Kabul edilebilir bir özrü olmaksızın davete uymayanların dinlenmesinden vazgeçilir.

c) Soruşturmanın Sonuçlandırılması:

Komite, ilgili dosyanın soruşturmasının tamamlanmasından itibaren 10 gün içinde kararını yazılı olarak Yönetim Kurulu'nun onayına sunar.

Komite başkan ve üyeleriyle Yönetim Kurulu üyeleri kendi haklarında yapılabilecek disiplin kovuşturmasına katılamaz ve oy kullanamazlar.

d) Yönetim Kurulu Kararı ve Tebligatı:

Yönetim Kurulu'nun kararı, kararın alındığı günü izleyen bir ay içinde iadeli taahhütlü mektupla ilgililerin bilinen adreslerine gönderilir veya elden imza karşılığı teslim suretiyle tebliğ edilir. Bu şekilde tebligat yapılamaması halinde karar noter kanalı ile 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uyarınca tebliğ edilir.

e) Cezaların Kesinleşmesi:

Disiplin cezaları, Yönetim Kurulu kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kesinleşir.

Disiplin Cezalarının Sicile Kaydı ve Sicilden Silinmesi

Madde 68- Disiplin cezalarına ait kararlar kesinlik kazanmadıkça uygulanamaz.

Kesinlik kazanan disiplin cezaları ilgili üyenin siciline işlenir. Üye, kesin ihraç hariç, cezanın kesinleştiği tarihten itibaren 1 yıl içinde herhangi bir disiplin suçu işlemediği takdirde, siciline işlenen önceki cezalar tekrerrürde esas alınmaz ve disiplin cezası silinir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Teminatlardan Ödeme Yapılmasının Esasları

Madde 69 - Üyelerin müşterilerine veya Borsa'ya verdikleri ve Genel Yönetmeliğin 25 inci maddesine göre belirlenen ve kendileri tarafından karşılanamayan zararlara karşılık olarak zarar görenlere teminattan ödeme yapılmasının esasları, hak sahiplerinin yazılı isteği üzerine Borsa Başkanlığı'nca yapılan inceleme sonucuna bağlı olarak Yönetim Kurulu'nca kararlaştırılır.

Borsa'ya Yapılacak Ödemelerin Zamanında Yapılmaması Halinde Uygulanacak Gecikme Zammı ve Faizler

Madde 70- Aidat, ücret, kira gibi Borsa'nın bütçe gelirlerini teşkil eden bütün ödemelerdeki gecikmelerde, kamu alacaklarına uygulanan faiz ve cezalar uygulanır.

Borsa Bülteni

Madde 71- Borsa, seans günlerini izleyen iş günlerinde Borsa Bülteni yayınlar.

Borsa Bülteni'nde bu Yönetmelikte belirtilen bültene dair hususlara ek olarak aşağıdaki hususlara yer verilir :

- a) Borsa'da işlem gören kıymetli madenlerin türlerine göre teşekkül eden fiyatlar,
- b) Borsa Yönetimi'nce belirlenen yazı, haber ve diğer hususlar.

Borsa Bülteni'nin satış fiyatını ve söz konusu olduğu takdirde bülten dolayısıyla alınacak sair ücret, bedel, ilan ve reklam tarifelerini Yönetim Kurulu belirler.

İstatistikler

Madde 72- Borsa; teşkilatı, faaliyeti ve Borsa'da işlem gören kıymetli madenler hakkında dönemsel istatistikler yayınlar. Bir yıllık döneme ait istatistikler, ilgili yılı izleyen üç ay içerisinde yayınlanır.

Borsa istatistikleri isteyene bedeli karşılığında verilir.

Üyelerin Tutacağı Borsa İşlemleri Defteri

Madde 73- Borsa üyeleri bir işlem defteri tutmak zorunda olup, bu deftere aşağıdaki bilgiler kaydedilir:

- a) Alınan alım ve satım emirleri,
- b) Müşterilere ve üyeye ait olarak üye tarafından Borsa'ya intikal ettirilen alım satım istekleri,
- c) Borsa'da gerçekleşen ve gerçekleşmeyen işlemler,
- d) Gerçekleşen işlemlerin tasfiyesine ait bilgiler,
- e) Gerçekleşmeyen işlemlere ait bilgiler,
- f) İşlemlerden alınan komisyon, gider karşılıkları ve diğer gelirler.

Üyeler, yukarıdaki bilgileri ihtiva edecek defteri, işin gereğine göre bölümleyebilirler.

Borsa İşlemleri Defterine kayıtlar, işlemin gerçekleşmesini izleyen 3 iş günü içinde kaydedilir. Defter ciltli olabileceği gibi her sayfası noter onaylı föyvolan şeklinde de olabilir.

Bu Yönetmeliğe göre tutulan defterler müteselsil numaralar taşır ve kullanılmadan önce Borsa'ya tasdik ettirilir.

Yıllık Faaliyet Raporu

Madde 74- Yönetim Kurulu, çalışmalarını hakkında hazırladığı yıllık faaliyet raporunu olağan genel kurul toplantısından on beş gün önce ellerinde olacak şekilde üyelere, SPK'ya ve HM'na gönderir.

Raporda personel durumuna, bütçe uygulamasına, idari çalışmalara, Borsa işlemlerine ve gerekli görülecek diğer hususlara yer verilir.

Borsa tarafından yayımlanmadığı takdirde, HM ve SPK'nın istemesi halinde bu raporun tamamı, bir kısmı veya özeti yayınlanarak kamuoyuna duyurulur.

Borsa Binasına Girebilecekler

Madde 75 - Borsa'ya;

- a) Borsa üyeleri ve temsilcileri ile takas görevlileri,
- b) Borsa personeli, Genel Yönetmeliğin 7 nci ve 10 uncu maddeleri uyarınca Genel Kurula katılma hakkını haiz olanlar ve Borsa ile ilgili diğer kamu görevlileri,
- c) HM tarafından görevlendirilenler; SPK Başkan ve üyeleri ile Başkan yardımcıları, Daire Başkanları ve SPK tarafından görevlendirilenler,
- d) Ziyaretçiler, girebilir.

Borsa üyeleri, temsilcileri ve takas görevlileri üye görevli kartı almak zorundadırlar. Görevli kartları her çalışma kategorisi için farklı olarak düzenlenir.

Ziyaretçiler, işlem salonlarına giremezler, ancak Borsa Başkanlığı'nca belirlenen yerlerde Borsa personeli, üyeleri, üye temsilcileri ile görüşebilirler.

Borsa'ya giren herkes, yakasına görünür şekilde Borsa Başkanlığı tarafından verilen giriş kartını veya kimlik belgesini takmak zorundadır.

Borsa Başkanlığı, Borsa binasının belli bölümlerine girişi sınırlayabilir.

Borsanın çalışma, giriş ve çıkış düzeni Borsa Başkanlığı'nca çıkarılan bir genelge ile üyelere ve personele duyurulur.

Borsa Üyelerinin Denetimi ve Bilgi Verme Zorunlulukları

Madde 76- Borsa üyelerinin Borsa işleriyle ilgili hesap ve işlemleri Borsa'nın yetkili elemanları tarafından her zaman incelenebilir.

İncelemenin şekil ve kapsamına ve yapılaş şekline dair ayrıntılar Yönetim Kurulu'nca belirlenir.

Diğer Yönetmelikler

Madde 77- Bu Yönetmelikte belirtilen yönetmelikler SPK'nın onayı ile yürürlüğe girer.

Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelikler

Madde 78- 13/2/1994 tarihli ve 21848 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Altın Borsası Yönetmeliği, ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 79- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 80- Bu Yönetmelik hükümlerini İstanbul Altın Borsası Başkanı yürütür.

Yönetmelik 30.6.1999 tarih ve 23741 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. 29.7.1999 tarih ve 23770, 25.1.2007 tarih ve 26414, 17.6.2010 tarih ve 27614, 19.08.2011 tarih ve 28030, 07.07.2012 tarih ve 28346 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikler ile yapılan değişiklikler ilgili maddeye işlenmiştir.